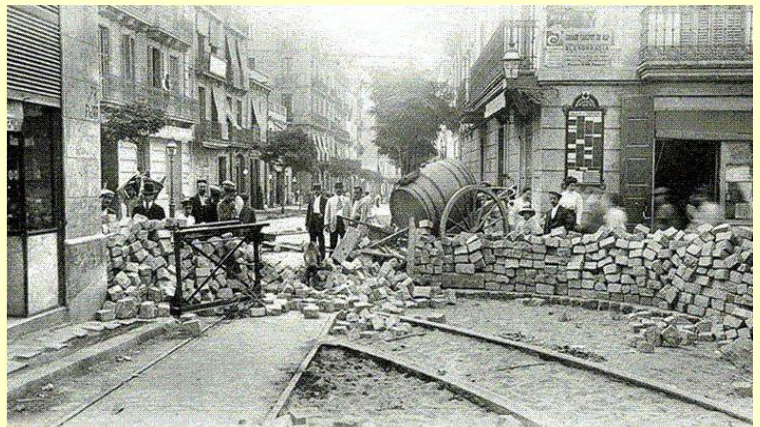

INTRODUCCIÓ

Francesc Ferrer i Guàrdia va ser afusellat ara fa cent anys, el 13 d'octubre de 1909. El fundador de l'Escola Moderna va ser declarat culpable d'haver instigat els fets de la Setmana Tràgica.

El 26 de juliol d'aquell mateix any una jornada de vaga general va ser seguida de manera majoritària i amb entusiasme. L'objectiu era aturar la sortida dels reservistes que havien d'engruixir els regiments que guerrejaven al Marroc. L'ordre de reclutament era discriminatòria. Es podia eludir si es pagaven les 1.500 pessetes que preveïen les ordenances. A més, era molt evident que aquella guerra servia per defensar els interessos miners de determinades empreses i inversors. Els homes que marxaven van desvetllar complicitats arreu. Molts eren pares de família. Ferrer va ser prudent i pràcticament no es va implicar en el moviment perquè sabia que estava vigilat.

La resta de la setmana, fins el dia 2 d'agost, la protesta va desembocar en un intent improvisat de revolució política i social. Es van aixecar barricades pels carrers de Barcelona i hi va haver accions en altres poblacions. Es van cremar edificis, sobretot, religiosos. A la paret del col·legi del Sagrat Cor, a la cantonada

Barricades a Barcelona

de Rosselló amb Muntaner, quan encara fumejava, algú hi va pintar amb lletres grosses: "*Viva la Revolución y los maestros de Cataluña. Quema de conventos. 27 julio 1909*".

Ferrer va ser condemnat, sense proves, en un consell de guerra. Les autoritats militars el van presentar com a cap de turc per totes les malvestats comeses durant aquells dies. El silenci de determinats polítics va impedir que es desvetllés al país la campanya solidària que, en favor de Ferrer, sí que va ser ferma en altres punts d'Europa i d'Amèrica.

TASQUES

Feu una lectura completa del text introductori

<http://conc.ccoo.cat/ensenyament/formacio/ferreriguardia/llimargas.pdf>

Feu una ullada de com es van succeir els fets

<http://www.rtve.es/television/20090724/100-anys-de-setmana-tragica/286308.shtml>

Us proposem fer com els periodistes de la Gasetta de Catalunya, i que aprofundi en la figura de Francesc Ferrer i Guàrdia i l'època en què li va tocar viure.

Vista parcial tomada desde la montaña de Montjuich el 28 de julio de 1909 (*La Actualidad. Revista Mundial de Información gráfica*, Año V, Barcelona, 26 de julio 1910 -nº208)
Autor: Castellá

Per fer aquesta tasca, haureu de:

visionar àlbums de fotos de l'època

recerca de fonts bibliogràfiques de l'època
(articles, retalls de premsa de l'època, monogràfics, cançons populars...)

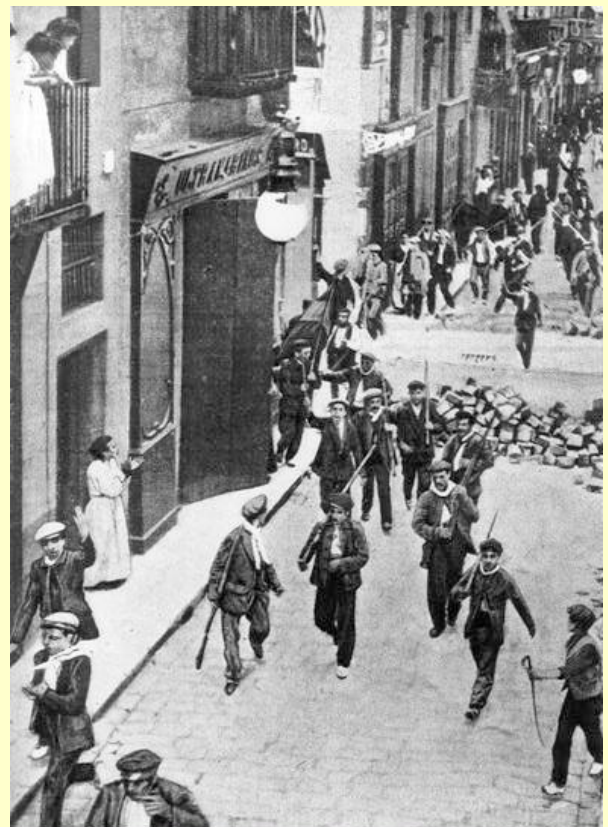

fer un itinerari virtual pels indrets que van ser escenari dels fets de la Setmana Tràgica

conèixer el llegat de Francesc Ferrer i Guàrdia a través de la seva Fundació i altres webs

En acabar la recerca d'investigació en xarxa, haureu de conèixer:

Barricades a Barcelona

Com vivia la classe treballadora en la Barcelona del segle XIX

 Com estava organitzada, la classe treballadora, sindicalment i políticament?

 Com era el Govern

 Quin paper tenia l'Església en aquest context

 Hi ha autors que van dir que la Setmana Tràgica va ser una revolta de dones. Per què?

 Per què van fer responsable Francesc Ferrer i Guàrdia de la revolta de la Setmana Tràgica?

 Per què creieu que el van a condemnar a mort?

 Quines idees hi ha darrere de l'Escola Moderna?

 Què van significar aquestes idees en el context de l'època?

 Quin paper van tenir les dones durant la Setmana Tràgica? També pots cercar les relacions que hi ha entre els incipients moviments sufragistes, la lluita per aconseguir la igualtat de drets de les dones i Ferrer i Guàrdia.

PROCÉS

PRIMER NIVELL DE TREBALL

Es dividirà la classe en 5 grups de sis alumnes. Cada grup aprofundirà en una de les temàtiques següents:

1. Condicions de vida i treball en la Barcelona del 1909 (context històric, polític sindical, patronal, social...)

2. Les causes que van provocar la revolta de "la Setmana Tràgica" (quin paper van tenir-hi les dones, l'Església, l'Exèrcit, els partits polítics, el Govern...)

3. El judici i la condemna a mort de Francesc Ferrer i Guàrdia

4. L'Escola Moderna de Francesc Ferrer i Guàrdia i la seva influència en la societat

5. La dimensió internacional dels fets de la Setmana Tràgica i l'afusellament del pedagog Francesc Ferrer i Guàrdia.

Imatge de la Audiència de Madrid durant el procés a Ferrer i Guàrdia, 1909
Procedència: Agència fotogràfica Roger-Viollet Centre National et Musée Jean Jaurès.
Exposició "Le cas Ferrer-1909", Castres, 1989

Us proposem que adopteu els següents rols dins de cada grup:

- **periodista cap de redacció.** S'encarregarà d'organitzar la informació, fer la recerca i preparar els documents.
- **fotògraf i tractament d'imatges.** S'encarregarà del tractament d'imatges, de fer la recerca d'imatges, pàgines web... que ajudin elaborar un àlbum de fotos per completar el treball de recerca.
- **periodistes d'investigació.** S'encarregaran de fer la recerca en diferents fons bibliogràfics, periodístics i webs que tractin el tema a escala nacional i internacional.

SEGON NIVELL DE TREBALL

Una vegada realitzat el treball d'investigació, cada grup haurà de presentar els seus resultats de la forma següent:

Tema 1. Exposició d'un mapa conceptual per facilitar l'explicació a la resta de la classe.

Tema 2. Realització d'un *power point* dels principals esdeveniments que van succeir en la Setmana Tràgica i presentació a classe.

Tema 3. A partir de les fonts bibliogràfiques consultades, elaboreu un monogràfic virtual.

Tema 4. Redacció i enregistrament d'un tall informatiu per a una TV local (com si fos de l'època) en relació amb el judici i la posterior condemna i afusellament del pedagog per visionar-la a classe posteriorment.

Tema 5. Elaboració d'un dossier que reculli el ressò que va tenir a escala internacional la mort de Francesc Ferrer i Guàrdia.

Manifestació contra l'afusellament de
Francesc Ferrer i Guàrdia

RECURSOS

Àlbum de fotos de l'època	Recerca / recopilatori de fotos / imatges del moment. Hi ha moltes pàgines webs que tenen imatges del moment
Lectura de textos i fons de l'època	Treballar dos textos del moment que permetin fer associacions d'idees treballades en el text. La història a través de "l'hemeroteca de La Vanguardia". Els articles que va publicar Joan Maragall, relacionats amb la Setmana Tràgica i l'afusellament de Francesc Ferrer i Guàrdia (" <u>Ah, Barcelona</u> ", " <u>La ciutat del perdó</u> " i " <u>L'església cremada</u> ").
La memòria viva de Ferrer i Guàrdia (activitat complementària)	<u>Itinerari per la ciutat</u> que permeti rememorar els fets de la Setmana Tràgica.
Fundació Ferrer i Guàrdia	Visita-enllaç del <u>seu web</u> i <u>altres de relacionades</u> .

100 anys de Setmana Tràgica (RTVE) <http://www.rtve.es/television/20090724/100-anys-de-setmana-tragica/286308.shtml>

Ah, Barcelona (Joan Maragall) http://conc.ccoo.cat/ensenyament/formacio/ferreriguardia/ah_barcelona.pdf

Any Francesc Ferrer i Guàrdia <http://www.ferrenguardia.org/>

Biografia de Francesc Ferrer i Guàrdia (Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia) <http://www.laic.org/cat/fig/index.htm>

Della moderna scuola il prence   <http://conc.ccoo.cat/ensenyament/formacio/ferreriguardia/musica.pdf>

Francesc Ferrer i Guàrdia (Google Videos) http://video.google.es/videosearch?q=Frances+Ferrer+i+Guardia&oe=utf-8&rls=org.mozilla:ca:official&client=firefox-a&um=1&ie=UTF-8&ei=TYafSvHIDJHt-AallczODw&sa=X&oi=video_result_group&ct=title&resnum=10#

Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia <http://www.laic.org/index.php>

Imatges de la Guerra del Marroc http://www.youtube.com/results?search_query=guerra+del+marroc&search_type=

Imatges Setmana Tràgica (Google)

<http://images.google.es/images?q=Semana+tragica+de+Barcelona&oe=utf-8&rls=org.mozilla:ca:official&client>

Itinerari virtual: "La Setmana Tràgica, a peu de carrer" (Xarxa de Biblioteques de BCN)

La ciutat del perdó (Joan Maragall)

http://conc.ccoo.cat/ensenyament/formacio/ferreriguardia/ciutat_perdo_maragall.pdf

L'església cremada (Joan Maragall)

http://conc.ccoo.cat/ensenyament/formacio/ferreriguardia/La_iglesia_cremada.pdf

Monogràfic de Francesc Ferrer i Guàrdia (Universidad de Huelva)

"Viva la Escuela Moderna: Francesc Ferrer i Guàrdia" (TVE La 2)

<http://video.google.com/videoplay?docid=-688087270548070765#>

Wikipèdia

AVALUACIÓ

La nota es distribuirà així:

- Presentació: 25%
- Treball en equip: 25%
- Qualitat de la informació: 50%

	Molt bé	Bé	Malament
Presentació (25%)	Ordre coherent, amb un desenvolupament gradual i amb el suport de gràfics (1,5-2 punts)	Ordenat, amb elements gràfics (1-1,5 punts)	Poc ordre i ús escàs en imatges (0,5-1 punt)
Treball en equip (25%)	Esforç per compartir els quatre punts de vista. Treball molt ben estructurat i documentat, amb totes les dades pertinents (3-4 punts)	S'ha format un equip i, encara que hi ha algunes llacunes, s'ha intentat oferir un enfocament complet del problema, buscant una solució compartida (2-3 punts)	S'ha aconseguit relacionar algun dels enfocaments amb altres, però falta un punt de vista global i una comprensió completa del problema (1-2 punts)
Qualitat de la informació (50%)	Les idees desenvolupades són clares i estan exposades de forma ordenada, amb la terminologia adequada (3-4 punts)	La major part de les idees desenvolupades són clares i estan exposades de forma ordenada, amb la terminologia adequada (2-3 punts)	Les idees desenvolupades són clares però no hi estan exposades de forma ordenada, ni amb la terminologia adequada (1-2 punts)

CONCLUSIÓ

Les diferents activitats que heu desenvolupat us han d'haver aportat informació per poder aprofundir i reflexionar sobre les causes que van provocar la Setmana Tràgica i el posterior afusellament del pedagog Francesc Ferrer i Guàrdia.

GUIA DEL PROFESSORAT

Alumnat als quals s'adreça la WQ

L'activitat està pensada per a alumnes de 4t d'ESO, i cobreix els objectius i els continguts de les assignatures d'Ètica i Ciències Socials, i 1r i 2n de Batxillerat i formació de persones adultes.

Funcions del professorat

La presentació de la WQ estarà dinamitzada i supervisada pel professorat, així com l'orientació en l'assignació dels temes a treballar.

Com s'organitza la feina

És recomanable que, per tal de rendibilitzar el treball, el grup classe s'organitzi per grups cooperatius.

Cada grup, globalment, i cada membre del grup, individualment, ha d'assumir la seva responsabilitat i desenvolupar el rol que li ha tocar per tal d'aconseguir els objectius comuns de l'activitat.

Temporalització

La temporalització de la WQ pot organitzar-se de dues maneres:

1. La pot realitzar l'alumnat des de casa (en aquest cas només caldria establir uns terminis raonables).
2. Es pot realitzar durant 6 o 8 sessions de classe.

Per tal que puguin fer-ho des de casa, l'alumnat ha de tenir connexió a Internet, la qual cosa no sempre passa. Si es decideix fer la WQ a l'aula, hem d'intentar que l'alumnat aprofiti les classes per recopilar (i imprimir o guardar en un disquet o CD) la informació, i poder llegir-la i analitzar-la durant la setmana. Igualment, les classes poden aprofitar-se per a petites posades en comú.

L'aula en la qual es faci l'activitat ha de tenir, almenys, quatre ordinadors.

Recursos necessaris

Es necessita, com hem dit, una sala amb almenys 4 ordinadors, i, si és possible, l'alumnat hauria de tenir un compte de correu per poder comptar amb algun especialista en cas que ho considerin necessari. Els ordinadors han de tenir, com a mínim, un navegador d'Internet, així com un processador de textos i un programa per elaborar presentacions (també convé, per accedir a molts dels textos de la xarxa, tenir instal·lat l'Acrobat Reader). Els recursos que es posen a disposició de l'alumnat poden complementar-se amb altres materials del centre que tinguin a veure amb el tema: diccionaris monogràfics, enciclopèdies, vídeos...

Avaluació

Els ítems que es proposen valorar són:

- Utilització i aprofitament de les propostes.
- Noves aportacions fruit de la seva recerca particular.
- Nivell de cohesió dels grups.
- Nivell de responsabilitats individuals i de conjunt en la realització dels treballs.
- Compliments dels terminis de presentació de les tasques encomanades.
- Qualitat dels treballs (presentació, redacció, ortografia...).
- L'ús responsable de les TIC (adquisició de nous conceptes i/o reafirmació dels ja assolits).
- Qualitat dels continguts dels treballs presentats.
- Capacitat de reflexió.